

Revalidatiecentrum DAT
www.revalidatiecentrumdat.be

Campus Tienen
Houtemstraat 115b
3300 Tienen
016/ 80 39 80 –Revalidatie.Tienen@rztienen.be

Campus Aarschot
Langdorpsesteenweg 129
3200 Aarschot
016/ 55 18 80 – Revalidatie.Aarschot@rztienen.be

Bronnen:

Boeken:

Kinderen met ontwikkelingsdyspraxie
Leidraad voor begeleiders en ouders
Paul Calmeyn en Griet Dewitte

Mijn kind heeft DCD
Gids voor ouders, leerkrachten en hulpverleners
Paul Calmeyn en Griet Dewitte

Websites:

www.orthopedagogiek.com/dcd.htm
www.recmiddenbrabant.nl/

Ouderwerkgroep:

Dyspraxis vzw
www.dyspraxis.be

Landelijke Oudervereniging Balans Nederland
www.balansdigitaal.nl/stoornissen/dcd

Deze bronnen verschaffen nog bijkomende extra info.

Er is ook een uitgebreide bundel met mogelijke aanpassingen en tips voor ouders en leerkrachten voorhanden in het centrum.
Vraag er gerust naar bij de therapeuten!

Informatiebrochure DCD

*Kukel moet komen eten. Zijn zeven zussen hadden een zachte prak gemaakt, die gemakkelijk door zijn keel kon glijden. Altijd moest hij komen eten als hij met iets anders bezig was. En altijd stond er onderweg naar de eettafel een ander tafeltje waar hij tegen botste, zodat hij altijd wel ergens op zijn benen een blauwe plek had. En altijd vroeg hij waarom dat tafeltje daar stond. En dan zeiden zijn zussen altijd dat het tafeltje daar hoorde.
Kukel schepte zijn prak op, maar zijn bord was te klein. Zijn eten klotste over de rand.
De prak werd een berg. Kukel zag er een vulkaan in die al eeuwen het middelpunt vormde van het eiland Bord.
(Uit: Kukel van Joke Van Leeuwen)*

DCD of Ontwikkelingsdyspraxie of Development Coördination Disorder

Wat is ontwikkelingsdyspraxie?

Dyspraxie (dys=stoornis en praxie=handelen) is een stoornis in het handelen en wanneer deze voorkomt bij kinderen spreken we van ontwikkelingsdyspraxie.

Kinderen met DCD ondervinden problemen met het uitvoeren van motorische taken bij schoolse vaardigheden en in dagelijkse activiteiten, zonder specifieke of ernstige neurologische aandoening. Het is van bij de geboorte aanwezig zonder dat er een duidelijk letsel aan vooraf gegaan is. Het niet kunnen organiseren van bewegingen en activiteiten ligt aan de basis van de problemen. Hierdoor kunnen er ook problemen voorkomen op gebied van taal, organisatie van het denken, sociaal-emotioneel

Kinderen met DCD ervaren veel problemen bij het aanleren van **bewegingen** en activiteiten. Ook het automatiseren en generaliseren van deze bewegingen verloopt moeizaam.

Op gebied van **taal** zien we dat er soms articulatoire problemen zijn en/of problemen met bepaalde lettervolgordes. Verder kan de vloeiendheid van spreken in het gedrang komen en zijn woordvindingsproblemen niet uitgesloten.

Binnen de **organisatie van het denken** zien we dat er problemen zijn in de planning en de

organisatie. Het probleemoplossend denken is beperkt. Deze moeilijkheden komen ook voor in de visueel-ruimtelijke organisatie: overzien van de situatie, het terugvinden van een voorwerp in de ruimte, ruimtelijke begrippen...

Sociaal-emotioneel zien we dat kinderen met DCD soms een laag zelfbeeld tot zelfs faalangst kunnen ontwikkelen.

Wat zijn de oorzaken?

De precieze oorzaak is nog niet gekend. Er zijn enkel vermoedens. Onderzoekers gaan er nog steeds vanuit dat er niet één, maar meerdere oorzaken aan de basis liggen. Onhandigheid, wat een kenmerk is van DCD, wordt meestal wel gezien als een uiting van een niet optimaal ontwikkeld zenuwstelsel door ontwikkelingsproblemen in de hersenen. Men vermoedt dan ook dat de oorzaak van DCD eerder ligt in de minder goede verbinding tussen de zenuwcellen dan wel een hersenbeschadiging. Ontwikkelingsdyspraxie is niet erfelijk bepaald.

Hoe te herkennen?

Peuter-Kleuter:

- motorische ontwikkelingsmijlpalen worden later en/of onregelmatig bereikt
- kinderen ogen onhandig in hun bewegen
- bewegingen verlopen niet vloeiend
- verminderde coördinatie bij het spelen en bewegen (lopen, springen, dansen, balspelen)
- een verlaagde spierspanning en moeite met juist inschatten van kracht
- zelfstandig aankleden loopt moeilijk
- veel morsen en knoeien met eten
- regelmatig iets laten vallen

- motorische taken moeten aangeleerd worden, het motorisch leren verloopt minder spontaan
- moeilijkheden met ruimtelijke begrippen en visueel-ruimtelijke opdrachten
- een traag werktempo
- zwakke potloodgreep en tekenen vertoont onrijpheid
- moeite met knippen
- afgaan van trappen is moeilijk

Lagere schoolleeftijd:

- de kenmerken van kleuter blijven aanwezig
- lichamelijke opvoeding wordt vermeden
- leermoeilijkheden kunnen ontstaan bij rekenen, spelling en/of lezen
- aandachtspanne is beperkt en verwerking van info loopt traag
- slordig en onregelmatig handschrift
- schrijven is tijdrovend
- beperkt organisatievermogen
- onhandig omgaan met materiaal en gereedschap
- moeite met complexe opdrachten en vaardigheden
- kopiëren van bord is moeilijk

Prognose:

DCD is niet te genezen. Soms verminderen de problemen in de puberteit. Veel kinderen bij wie de problemen niet verminderen leren wel strategieën of compensatietechnieken om zich te handhaven. De problematiek op zich wordt niet erger met ouder worden, maar de steeds moeilijker wordende activiteiten zorgen ervoor dat het kind problemen blijft ervaren.